

Rodičovská odpovědnost

Je souhrn práv a povinností rodičů při:

- ♦ **péči o dítě a jeho ochraně**, která zahrnuje zejména péči o jeho zdraví, tělesný, citový, rozumový a mravní vývoj, v ochraně dítěte, v udržování osobního styku s dítětem, v zajišťování jeho výchovy a vzdělání, v určení místa jeho bydliště,
- ♦ **zastupování dítěte** - dítě má způsobilost k právním úkonům, které jsou přiměřené jeho rozumové a volní vyspělosti vzhledem k věku; v případech, kdy dítě tuto způsobilost nemá, zastupují ho rodiče, kteří jsou jeho zákonnými zástupci. Nedohodnou-li se rodiče, který z nich dítě při právním jednání zastoupí, rozhodne soud na návrh rodiče, který z rodičů bude za dítě právně jednat a jakým způsobem. Rodiče jako zákonní zástupci mohou pro vyřízení záležitosti dítěte, nejedná-li se o záležitost osobního stavu, uzavřít smlouvu o zastoupení osobou s odbornými znalostmi, popřípadě i jinou vhodnou osobou.
- ♦ **péči o jmění dítěte** – rodiče mají povinnost a právo pečovat o jmění dítěte a spravovat ho jako řádní hospodáři.; příjmy z majetku dítěte lze využít pro jeho vlastní výživu (tím však nezaniká zákonná vyživovací povinnost ze strany rodičů) nebo přiměřeně pro potřeby rodiny.

Jestliže jeden z rodičů nežije, není-li znám, není svéprávný v plném rozsahu, popřípadě je jeho rodičovská odpovědnost nebo její výkon pozastaven, omezen nebo je jí rodič zbaven, náleží rodičovská odpovědnost druhému rodiči.

Vyživovací povinnost

- ♦ je to zákonná povinnost, rodičů vůči dětem,
- ♦ nemusí být nijak upravena soudem, pokud se na ni rodiče vzájemně dohodnou,
- ♦ trvání nezávisí na nabytí zletilosti ani svéprávnosti.

Informace pro rodiče o rodičovské odpovědnosti

Rodiče mají rozhodující úlohu ve výchově dětí.

Rodičovská odpovědnost náleží oběma rodičům stejně, manželství rodičů není podmínkou. Rodiče mají být všestranně příkladem svým dětem, zejména pokud se jedná o způsob života a chování v rodině. Rodičovskou odpovědnost vykonávají rodiče v souladu se zájmy dítěte a ve vzájemné shodě. Hrozí-li při rozhodování o záležitostech dítěte nebezpečí z prodlení, může jeden z rodičů rozhodnout nebo dát přivolení sám; je ale povinen neprodleně sdělit druhému rodiči, jaký je stav věci.

Rodičovskou odpovědnost upravuje občanský zákoník – 89/2012 Sb.

Práva a povinnosti rodičů:

vznikají narozením dítěte a zanikají nabytím jeho zletilosti tedy nabytím svéprávnosti, ke které může dojít také uzavřením manželství nebo přiznáním svéprávnosti.

- ◆ zajistit morální a hmotný prospěch dítěte
- ◆ důsledně chránit zájmy dítěte
- ◆ řídit jeho jednání
- ◆ vykonávat nad ním dohled, který odpovídá stupni jeho vývoje
- ◆ usměrňovat své dítě výchovnými opatřeními, jak to odpovídá jeho rozvíjejícím se schopnostem, včetně omezení sledujících ochranu morálky, zdraví a práv dítěte, ale i práv jiných osob a veřejného pořádku (dítě je povinno se těmto opatřením podříditi)
- ◆ vzájemně si sdělit vše podstatné, co se týká dítěte a jeho zájmů
- ◆ při výkonu svých práv a povinností mají právo požádat o pomoc orgán sociálně právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“)